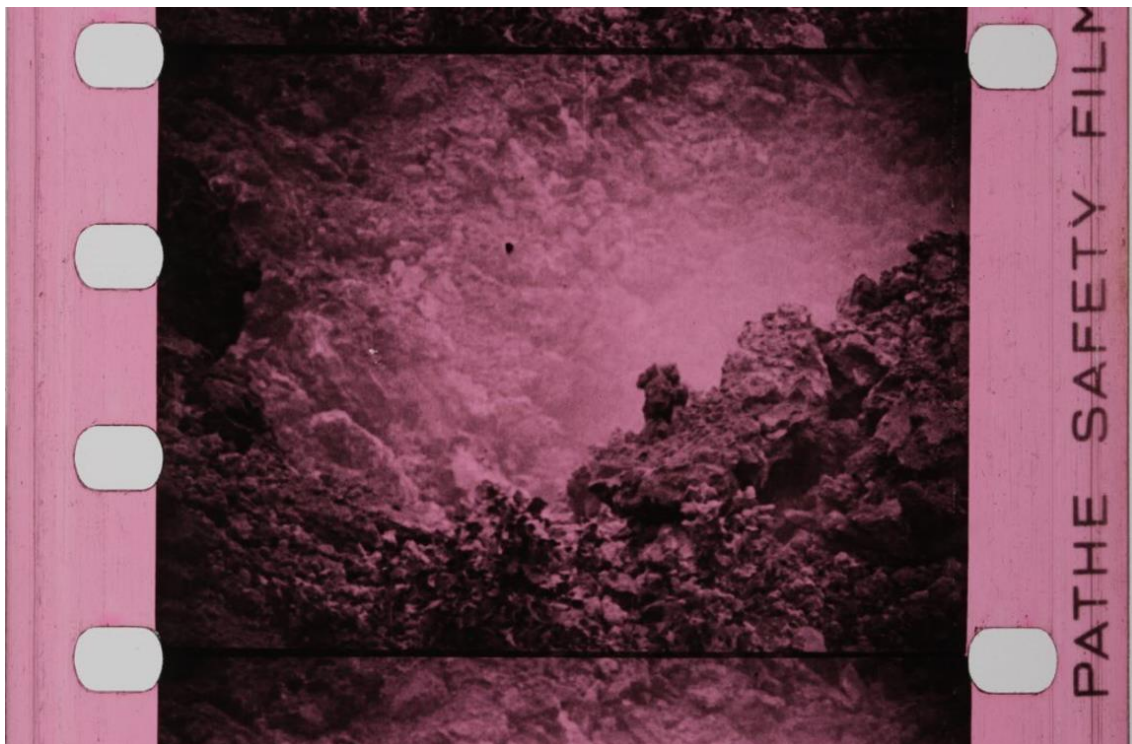

Restauració

La Montagne Infidèle

(Jean Epstein, 1923)

‘La Montagne Infidèle’ de Jean Epstein

Una recuperació transcendental

La Filмотека de Catalunya recupera, restaura i presenta la peça perduda de l’obra del cineasta i teòric francès Jean Epstein (1897-1954), i permet incorporar-la per fi a la seva obra i al context del cinema francès dels anys 20

La Filмотека de Catalunya presenta la restauració del film de Jean Epstein del 1923 *La Montagne Infidèle*, la peça que faltava de l’obra del cineasta i teòric francès i un dels milers de films del període mut lamentablement desapareguts.

Es tracta d’un documental de 24 minuts en dues parts que recollia la violenta erupció volcànica a la vessant nord l’Etna del juny de 1923. La troballa el 2021 d’una còpia completa del film en el fons Pere Tresserra, dipositat al Centre de Conservació i Restauració, ha permès la digitalització i restauració d’aquest material 99 anys després de la seva estrena. Així s’ha pogut incorporar per fi la pel·lícula a l’obra d’Epstein i a la història del cinema documental.

La Montagne Infidèle és la pel·lícula que un periodista, al moment de la seva estrena, va descriure com més que un documental. És, deia, “...el relat extremadament intel·ligent d’un drama formidable, la magnitud del qual es fa evident en cada una de les imatges del film”. Ara es podrà veure, gairebé un segle després, coincidint a més amb la celebració del dia del Patrimoni Audiovisual.

3 d’octubre de 2022

Presentació a Le Giornate del Cinema Muto de Pordenone, Itàlia, festival de referència del cinema mut a nivell internacional.

27 d’octubre de 2022 17.00 h

Filмотека de Catalunya. Sala Chomón

En el marc de la celebració del Dia Mundial del Patrimoni Audiovisual.

Presentació a càrrec de l’historiador Daniel Pitarch i la conservadora Rosa Cardona.

Amb l’acompanyament musical de Juan de Diego Grebariak.

La Montagne Infidèle

La montaña traïdora

Jean Epstein, 1923

El 22 de juny de 1923 i només cinc dies després de l'inici d'una violenta erupció volcànica a la vessant nord de l'Etna, Epstein i l'operador Paul Guichard travessaven Itàlia per conèixer i rodar de prop el monstre que l'havia provocat. El cineasta va convertir aquella trobada en aquest documental en dues parts i 24 minuts, encarregat i produït per la Pathé-Consortium-Cinema.

Tres anys més tard, al 1926, aquella experiència quedà també recollida en el seu llibre *Le Cinématograph vue de l'Etna*, un dels textos fonamentals de la primera teoria cinematogràfica. Al primer text d'aquest recull, Epstein recrea el rodatge de *La Montagne Infidèle* i exposa alguns dels seus temes de reflexió cinematogràfica, com l'animisme o la pregunta sobre la identitat. La reflexió teòrica sembla sorgir de l'experiència extrema del volcà: «Le lieu pour moi de penser à la plus aimée machine vivante, fut cette zone de mort quasi absolue qui entourait à un ou deux kilomètres les premiers cratères». Llegit al costat del film, el text no és només un escrit especulatiu sinó també un interessant relat de les condicions de rodatge, que recull i desenvolupa alguns dels motius del film, com per exemple el so del volcà.

La Montagne Infidèle era la peça que faltava de l'obra del cineasta i teòric francès Jean Epstein

(1897-1953) i un dels milers de films del període mut lamentablement desapareguts, fins que el 2021 es va identificar al Centre de Conservació i Restauració de la Filmoteca de Catalunya una còpia completa del film en la versió pel mercat domèstic i educatiu en 28mm Pathé Kok. Les quatre llaunes que contenien la pel·lícula formaven part de la col·lecció de 40 films en Pathé Kok que havien estat dipositats pels hereus de Pere Tresserras, fills del que havia estat distribuïdor i artífex d'una rica col·lecció cinematogràfica dipositada a la Filmoteca per al seu estudi, restauració i conservació.

La restauració

Les quatre llaunes que contenen la pel·lícula formaven part del dipòsit de 40 films en Pathé Kok que havien estat dipositats per Núria i Pere Tresserra, fills del que havia estat un dels màxims col·leccionistes del període mut a Barcelona, i propietari d'una rica col·lecció cinematogràfica que al llarg dels anys han anat confiant a la FilmoTeca de Catalunya per al seu estudi, restauració i conservació.

Es tracta d'una versió tintada i amb intertítols en castellà de 28mm, del catàleg Pathé Kok que distribuïen a Espanya Vilaseca y Ledesma, amb seu al Passeig de Gràcia de Barcelona. El material original porta a més, el segell d'haver passat pel circuit de cinema educatiu de la CINAES, una empresa que va exhibir films culturals en sessions especials als cinemes LIDO.

La identificació, estudi i restauració del film s'ha dut a terme per l'equip del 2CR entre els anys 2021 i 2022, i ha comptat amb la col·laboració en la recerca històrica del professor Daniel Pitarch, doctor i especialista en l'obra de Jean Epstein.

Còpia: DCP, 24'33" (de 28mm Pathé KOK n.1955-1959, 4 rotlles, 330m, 16 fps); b/n i tenyits. Intertítols en castellà, a partir de la restauració digital a 4K realitzada al 2022 per la FilmoTeca de Catalunya a partir d'una còpia en 28mm de la col·lecció Pere Tresserra.

